

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Completorio. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

sexta laude ex Horis septem conuenit hoc Canticum cantari, in quo Dominus ille uenisse dicitur, qui ad uesperam mundi uenit ad nos in sexta mundi ætate.

9 De Oratione, Precibus, Suffragijs, & sine Vesperarum suis locis in Sectione sequenti.

De Completorio.

CAP. VI.

1 **V**ox Completorium reperitur primò in *regula sancti Benedicti cap. 42.* Completam uocat Isidor. *lib. 1. de Off. cap. 21.* Vel quia in ea completur quotidianus usus cibi, potus & locutionis apud Regulares, ex Amalar. *lib. 4. de Offic. cap. 8.* Vel quia in Completorio summa est perfectio diuinorum Officiorum, ex eodem *de Ordine Ap- tiph. cap. 7.* Vel quia completur dies seruitutis nostræ, Gemma *lib. 2. c. 64.* Vel completur totum Officium diuinum, ait Beda in *lib. Medit. passion. Christi cap. 1.* Vel quia ipsamet dies completur ea hora, Archid. in *cap. Solent. de Consecr. Dist. 1.*

2 Eius origo rei desumi potest cum Isidoro loco citato à Dauide, qui *Psalmo 131. Si dederò somnum, ait, oculis meis, donec inueniam locum Domino;* uel à sancto Basilio, qui in *Reg. fusiùs disp. Interrog. 37.* meminit Psalmi *Qui habitat,* licet Basilium aliter explicet Francolin. *1. par. cap. 19. initio.* sed Durandus *de Rit. lib. 3. cap. 12.* quem sequuntur Azor. *lib. 10. cap. 2. quæst. 11.* & Suar. *lib. 4. de Hor. Can. cap. 5. num. 9.* explicat de Completorio. Colligit Suar. Completorium ex Ambr. *5. Hexaëm. cap. 12. & lib. 3. de Virginibus;* imò ex Cypriano uide-

tur posse colligi *lib. 1. de Oratione,* ubi ait: *Recedente Sole ac discedente necessariò rursus est orandum;* ubi in primo uerbo *recedente Vesperas,* in altero *discedente* notat Suar. Completorium. Verùm ijs primis temporibus rude fuit potiùs quàm completum Completorium.

3 Additum fuisse Cassiani tempore simul cum Prima, certum est, ut docuimus *suprà cap. 3. huius Sectionis;* ubi etiam cum Prima comparauimus Completorium.

4 Sequitur ex dictis, illud esse recitandum congruentiùs hora duodecima, nimirum quando Christus sepultura fuit traditus, in fine diei Parascæues, *Luc. 23.* quod fuse probat Francolin. *1. par. cap. 18.* sed ante diei finem (ut laici quoque interesse queant) statuisse Ecclesiam cantari posse, docet Durand. loco citato.

5 Hac autem Hora, inquit Turrecremata in *Regula sancti Benedicti Tractatu 107.* ut animalia à pastu reuertuntur solent; ita spiritus reuocandus est ab externis ad interiora. Item parandus est locus, in quo spiritus cum Deo quiescat; & contra fraudes dæmonum armandi sumus ante noctem, de quorum capite in Lectione breui dicitur: *Quærens quem deuoret.* Addit Hugo in *Spec. cap. 3.* Completorium significare gaudium Electorum, quod, completo eorum numero, complebit Deus in Sanctis suis in die generalis Resurrectionis in fine mundi; & idè in fine diei recitatur.

6 Ordo Completorij per se patet. Lectio breuis ortum habuit à Lectione, ad quam hora Completorij conueniebant, præsertim Monachi, sicut ad eandem diximus post Primam, ex *Regula sancti Benedicti cit. quod*

notat etiam Amalar. *lib. 4. cap. 8.* & *de Ord. Antiphon. cap. 7.* qui & addit, Lectionem idèd præponi, quia, finito Completorio per Preces, dormitum statim ibant. Confessio aptè fit, ut quidquid in die commissimus diluamus, Gemma *lib. 2. cap. 64.* & alterna confessione mundemur, ait Hugo *in Specul. cap. 3.* agens De Completorio. De initio proprio Completorij, de quo Hugo, dicemus *Sect. sequenti,* ubi etiam de Hymno, & alijs singillarum, citra mysticam expositionem, quam affero hoc loco.

7 Nam Psalmis quatuor, ait Amalar. *loco citato,* quatuor elementa corporis nostri Domino commendamus. Et quidem in primo Psalmo, qui recitatur in Matutino Sabbati sancti, cum Christo quietem poscimus: *In pace in idipsum dormiam, & requiescam.* In secundo, ad ea verba quæ protulit Christus in extremo vitæ, *In manus tuas,* &c. optamus mori cum eo. In tertio & quarto contra tentationes nocturnas armamur, fufius hæc Amalarus.

8 Hymnus ante Capitulum præter morem dicitur; quia illi, in quibus completa sunt significata præcedentium Laudum, id est electi, præueniunt exhortationem, quam denotat sequens Capitulum, Hugo *in Specul. cap. 3.* Eodem quoque Hymno petimus victoriam de nocturnis illusionibus, Gemma *loco cit.* Capitulum ergo, ex Hugone, exhortationem sonat, qua semper egemus. Responsorio breui quali signaculo diuinæ custodiæ nos sigillamus, ut pupillam oculi, Gemma *loco citato.*

9 Et quia Completorium est com-

mendatio animæ quasi migrantis è corpore per somnum, idèd Canticum Simeonis additur, quod maximè congruit, Amalar. *suprà:* quo pacem, & lucem optamus à Deo, Gemma *loco cit.* Precibus complemus, ad humilitatem in fine diei; cum Oratione Dominica & Symbolo fidei, ad munimentum ab hostibus nocturnis, Hugo *ibidem.*

10 Concluditur cum benedictione Prælati: *Benedicat,* &c. quæ valet contra hostes, ait Turrecrem. *loco citato.* & solemnè religione imploratur auxilium B. Virginis contra eosdem nocturnos hostes, idem Turrecrem. Adhuc in fine dicuntur Oratio Dominica, Salutatio Angelica, & Symbolum Apostolorum secretò; tum quia ipsèd ritibus finiendum est totum Officium quibus est inceptum; tum quia in fine mundi tempore Antichristi ora fidelium claudentur, & secretò Deum orabunt, Durand. *lib. 4. cap. 25.* Radulph. denique notat *Propos. 14.* Completorium esse ferè semper idem, nisi propter tempus aliqua demantur, hoc est Preces, in Duplicibus, &c. causam autem attulimus *suprà cap. 3. de Prima in fine pag. 56.*

11 Quæres, Quando Completorium dicitur separatim à Vesperis, an præmittenda sit Oratio Dominica cum Salutatione Angelica? Videtur affirmandum, ea ratione qua dicuntur ante Laudes separatas à Matutino, & ante omnes alias Horas. At contraria est praxis in Quadragesima, ut nihil præponatur Lectioni breui; & verè satis est post eam dici Orationem Dominicam.